

KØBENHAVNS KOMMUNE

Børne- og Ungdomsforvaltningen

Pædagogisk Faglighed

NOTAT

17-09-2014

Sagsnr.
2014-0149075

Dokumentnr.
2014-0149075-3

Sagsbehandler
Annette Breinholt

Til
Børne- og Ungdomsudvalget

Beskrivelse af sprogvurderingsmaterialet

Baggrund

Afledt af behandlingen af Sprog og integrationssagen (BUU d. 11. juni 2014) har udvalget ønsket en introduktion til sprogvurderingsmateriale, som anvendes til henholdsvis 3-årige, 5-årige og børnehaveklasselever. Dette notat indeholder en overordnet beskrivelse af materialet samt eksempler på indhold og redskaber til pædagogisk opfølgning.

Det samlede materiale, herunder billedmateriale, vejledninger mm. er tilgængelig på KL's hjemmeside: <http://www.kl.dk/Aktuelle-temaer/kvalitetsportalen/Faglige-kvalitetsoplysninger-om-dagtilbud/Redskaber-pa-dagtilbudsomradet/Sprogvurdering-af-3-arige-inden-skolestart-og-i-bornehaveklassen/>

Københavns Kommune har valgt at bruge ministeriets sprogvurderingsmateriale, da det er udviklet på baggrund af den seneste forskning indenfor børns sprogtilegnelse og sprogudvikling. Materialet er udviklet af Syddansk Universitet (Center for Børnesprog) i samarbejde med det daværende Socialministeriet, KL og 14 kommuner – herunder København.

Formål

Formålet med en sprogvurdering er at identificere børn med sproglige udfordringer så tidligt som muligt med henblik på tilrettelæggelsen af en målrettet og inkluderende sprogindsats med udgangspunkt i barnets behov og ressourcer.

Hvem sprogvurderes?

Ifølge dagtilbudsloven er det obligatorisk at sprogvurdere alle børn i alderen omkring 3 år i dagtilbud, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet har brug for sprogstimulering.

Det er af BUU besluttet (Integrationspakken 2011) at alle 5-årige skal sprogvurderes, hvis man er bekymret for barnets sproglige udvikling i forbindelse med skolestart. Alle børn med sproglige udfordringer som 3-årige skal revurderes som 5-årige.

Alle børn omkring 3 år, der ikke er indskrevet i et dagtilbud skal ifølge dagtilbudsloven sprogvurderes.

Pædagogisk Faglighed

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

Mobil
2630 4354

E-mail
annebr@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009288301

www.kk.dk

Det er ifølge folkeskoleloven obligatorisk at sprogvurdere alle børn i børnehaveklassen.

Hvad måler vi?

Vi ved fra national og international forskning at der er en sammenhæng mellem barnets tidlige sproglige kompetencer og dets forudsætninger for at lære og læse.

Sprogvurderingsredskabet giver viden om børns sproglige udvikling inden for fire sproglige dimensioner:

- Produktive talesprog > da det har betydning for barnets senere læseforståelse
- Sprogforståelse > da det ligeledes har betydning for barnets senere læseforståelse
- Lydlig opmærksomhed > da det har betydning i forhold til barnets forudsætninger for afkodning
- Kommunikative kompetencer > da det har betydning for hvorvidt barnet kan indgå i sociale og faglige fællesskaber samt profiterer af undervisningen

En sprogvurdering er et øjebliksbillede af barnets sproglige kompetencer. En sprogvurdering fokuserer ikke på alle dele af barnets sprog. Resultaterne af en sprogvurdering kan derfor aldrig stå alene og skal altid anvendes sammen med det pædagogiske personales og forældrenes viden om barnet.

Hvordan måler vi?

3- og 5-årssprogvurderingen gennemføres individuelt af en pædagog der kender barnet. Børnehaveklassescreeningen gennemføres som en gruppetest. Hvis gruppetesten viser at et barn er sprogligt udfordret anbefales det at gennemføre en individuel sprogvurdering.

Eksempler på opgaver

Sprogvurderingen består af en række opgaver. Der anvendes primært billedmateriale men i 3-årssprogvurderingen anvendes også en kuffert med legetøj.

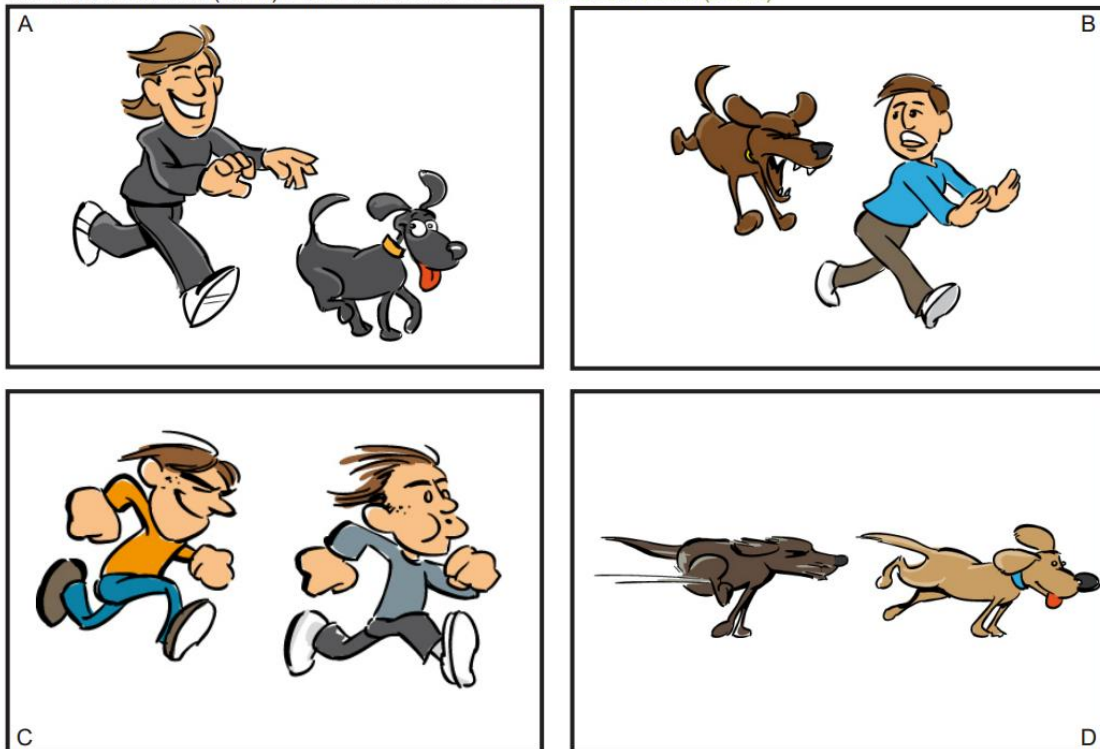
Der er en ”øve-opgave” til alle opgaverne, så man er sikker på, at barnet forstår, hvad der skal ske.

Her er et eksempel på en rimeopgave fra 5-årssprogvurderingen. Pædagogen peger på billederne og siger *mus-hus-fisk*, og så skal barnet pege på det billede som ikke rimer (Fisken).

Her er et eksempel på en sprogforståelsesopgave fra børnehaveklassen. Læreren siger: *Peg på billedet hvor hunden løber efter drengen (B).*

BØRNEHAVEKLASSE (INDV.) > MATERIALE NR. 4 > SPROGFORSTÅELSE (DELA)

Hvis barnet har meget svært ved en opgave, skal opgaven ikke gennemføres og pædagogen/læreren skal blot notere hvor opgaven blev afbrudt.

RambøllSprog

RambøllSprog er det it-system der understøtter sprogvurderingsmaterialet. Pædagogen kan vælge at indtaste sprogvurderingen direkte i systemet eller at notere barnets svar på papir og derefter indtaste svarene i systemet.

På baggrund af de indtastede data beregner systemet en samlet score og barnet placeres i en indsatskategori:

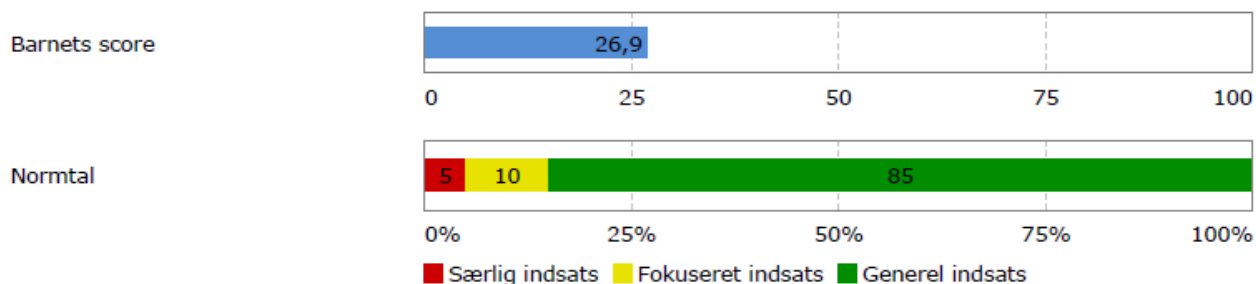
Generel indsats – barnet har ikke behov for en indsats, der ligger ud over dagtilbuddets generelle sprogarbejde

Fokuseret indsats – barnet har brug for en målrettet sprogindsats

Særlig indsats – barnet har behov for en målrettet sprogindsats

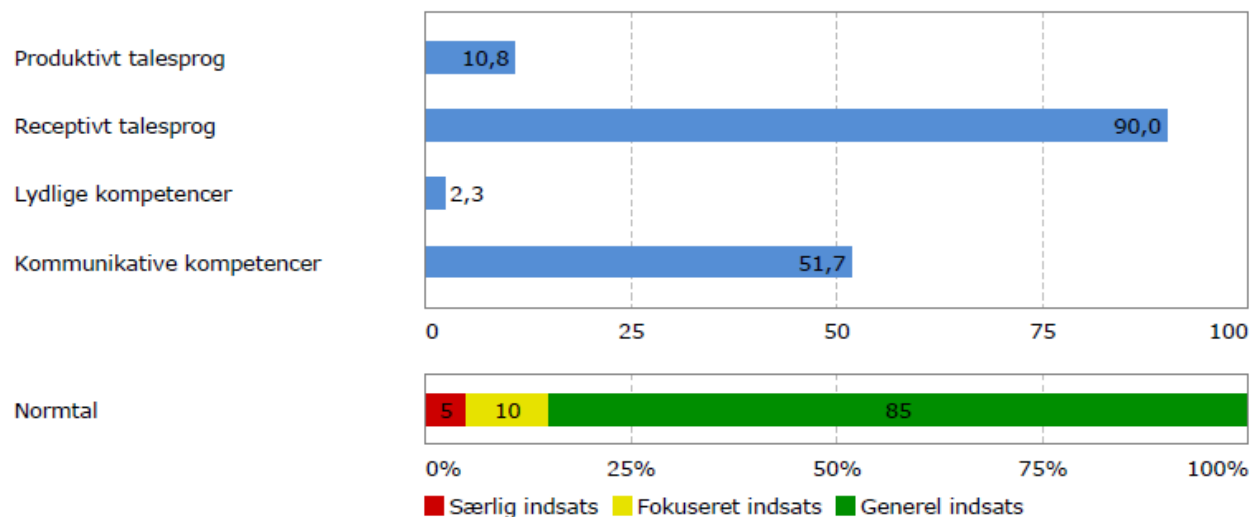
De 3 indsatsgrupper er defineret således, at *Særlig indsats* udgøres af de 5% af børnene med den laveste samlede score, *Fokuseret indsats* udgøres af de 5%-15% af børnene med den næst-laveste score, mens *Generel indsats* udgøres af resten af børnene. Nedenfor ses et eksempel på et barn placeret i *generel indsats*.

Eksempel på placering i indsatsgruppe

For at få et så nuanceret billede som muligt udarbejdes der en sprogprofil. Sprogprofilen viser hvordan barnet klarer sig indenfor de fire sproglige dimensioner. Nedenfor ses et eksempel på en sprogprofil hvor det er tydeligt at barnet er udfordret på to sproglige dimensioner (produktivt talesprog og lydlig opmærksomhed), men klarer sig rigtig godt på de to andre dimensioner (receptivt talesprog og kommunikative kompetencer).

Eksempel på sprogprofil

Pædagogisk opfølgning

En sprogvurdering styrker ikke i sig selv børnenes sproglige kompetencer. Det er personalets efterfølgende indsats for at understøtte børnenes sproglige kompetencer, der gør en forskel. Det er derfor vigtigt, at resultatet af en sprogvurdering omsættes i praksis, og at der følges systematisk op med en indsats, hvis der er behov for dette.